

ABSTRAKT

Trauma patří k nejčastější příčině úmrtí u populace ve věku do 40 let. Vlivem traumatu vznikají nezvratná zdravotní postižení, trvalé invalidizace a ekonomicky nevyčíslitelné ztráty. V České republice se řadí na páté místo nejčastější příčiny smrti.

Trauma představuje pro lidský organismus extrémní stresovou situaci, která jej zatěžuje a projevuje se postižením tělesných a psychických funkcí. Člověk se neočekávaně ocitá mimo své sociální zázemí a životní jistoty s nejistou prognózou na návrat ke stylu života, který vedl před úrazem.

Tato případová studie je v teoretické části zaměřena na trauma a jeho dělení, specificky se věnuje polytraumatu a jeho patofyziologii, uvádí pravděpodobnost přežití. Poukazuje na rutinně používaný trauma protokol ATLS. V práci je uvedena diagnostika a terapie v přednemocniční a nemocniční péči, nejčastější komplikace polytraumatu. Závěr teoretické části je věnován komunikaci, komunikačním bariérám a definici ošetřovatelského modelu podle V. Henderson.

Praktická část je konkrétní kazuistika pacientky. Ošetřovatelský plán je vytvořený na základě konceptu V. Henderson a podrobně se věnuje hlavnímu problému – komunikačním bariérám. Výsledkem této práce je komunikační karta určená pro rusky hovořící pacienty.

Východiska: U pacienta, který utrpěl závažné trauma se vyskytuje celá řada komunikačních bariér. Tyto překážky v komunikaci vznikají následkem léčebných intervencí jako jsou zajištěné dýchací cesty, vlivem medikace, na základě kognitivního posttraumatického deficitu, anebo vlivem jiného mateřského jazyka.

Cíl: Sumarizovat nejčastější dostupné komunikační pomůcky a vytvořit komunikační klíč pro usnadnění vzájemné komunikace mezi pacientem a zdravotnickým personálem.

Metodika: Praktická část zahrnuje případovou studii polytraumatizované pacientky s komunikačními bariérami.

Výsledky: Vytvoření komunikační pomůcky a její implementace na pracoviště intenzivní péče.

Závěr: Komunikace je základní interakční nástroj nezbytný pro život. Nelze nekomunikovat. Teprve s její ztrátou si člověk uvědomí, jakou nevyčíslitelnou hodnotu pro něj má. Pokud se člověk ocitne jako pacient v cizí zemi s narušenou schopností verbální a nonverbální komunikace, ocitá se v komunikační pasti. Snahou celého ošetřovatelského týmu by mělo být najít společný komunikační prostředek, který usnadní a zrychlí celý komunikační proces.

klíčová slova: polytrauma, komunikační bariéra, tracheostomická kanyla, posttraumatický kognitivní deficit, komunikační klíč, ošetřovatelská péče, pacient jiné národnosti (cizinec)